

Zavar a tranziton

Szeged és Kiskundorozsma között húzódik a MEK tranzittelepe. Nyugodtan nevezhetjük a város egyik nagy éléskamrájának, hiszen gyümölcscsel, zöldséggel, és több fontos import élelmiszercikkkel innen látják el Szeged üzleteit. A hatalmas nyitott színekben és a zárt raktárakban négyszázegyházyan dolgoznak, a gépek, asztalok, mérlegek, rakodólapok mellett.

Nehéz az elfoglaltság, a három műszakos munka. Különösen a lányoknak, asszonyoknak, akik itt nagy többségben vannak. A követeleményeknek csak jó egyetértéssel, az emberek közötti barátsággal lehet megbirkózni.

Vád és védekezés

S pont a megértés, az emberi légkör hiányzik — állítja Antal János szakszervezetünkhez küldött bejelentésében.

Belépek a tranzit vezetőjének, Széll Józsefnek az irodájába. Hosszú percekbe telik, míg valahonnan a raktárak közül előkerül.

— Rendbontás nincs, nem tudom mire gondol. Persze, adottságainkból sok minden származik. Például abból, hogy naponta 15–20 vagont sőt is megmozgatunk, az üvegek ugye eltörhetnek... De a nyilvános sörkimerést megszüntettük. Ha viszont Antal János ügyére akar rákérdezni, arra már tudok mondani valamit.

— Ismeri az indítókot?

— Mi lehetne más, mint rosszindulat. Szemszédett rágalom, amit néhányunkra szór különböző fórumokon. Azt állítja, hogy munkaidőben barátkozunk a nőkel, mulatságokat rendezünk. Egy éve betiltottuk a névnapot is, nehogy mulatozást tartanánk! Viszont a magánélethez senkinek semmi köze. Biztos Antal emiatt, hogy a telepen hűst is szoktak feketén kimérni. Az történt, hogy Magori Imre, az egyik üzembetűző dísznót vásárolt valahol a körzetben, s mi fölhízlaltuk. A készülő szociális házat akartuk vacsorával is avatni — de nem épült meg. Így a hús egy részét itt helyben elfogyasztottuk, a maradékot pedig szétmértük.

— Az ellentétek okát nem próbálták földeríteni?

— Nem, tudok mit szólni Antal dolgához. Amíg nem dolgozott itt — nem volt semmi bajunk. Egyébként most ő ellene folytatnak

fegyelmi vizsgálatot három beosztott munkásnőjének bejelentése alapján.

Össze-férhetetlenség?

A szárító üzem vezetője — s egyben a telep szakszervezeti titkára Antal János. Ő így beszél a tranziton uralkodó állapotokról.

— Lehetetlen helyzet van itt. Én ellenem indítottak vizsgálatot, holott pontosan Széll Józsefet és társait kellene elszámoltatni egy és másról. Például arról, hogy miért szerveztek a munkánk, miért sok az inproduktív munkát végző ember az irodában. És persze nemcsak bent rossz (a tranzittelepről van szó), hanem a központban is ez a helyzet. A főosztályokon olyan előadókat tartanak, akik alig törődnek a termeléssel, inkább autózással foglalkoznak. Tehetik, a vállalat mészakba adott nekik kocsikat. Megjelennek az üzemekben, föltűnősködnek. Még a jót is elrontják!

Antalból dőlt a szó. Lát-szik, régóta gyűjtögeti a mondanivalót. Első hallásra bizony meglehetősen a véleménye, az általa felsorakoztatott „tények” sorozata. A szárító üzemből zúgó fejjel jövők ki az útra.

Váratlanul idős asszony lép hozzám, egy szuszra eldarálja előkészített mondatait, s indul vissza. „Azt szeretném kérni a szárítóüzemnek nevében, hogy ne bántssák Antal Jánost, mert kitűnő ember.”

Megoldást találni!

A szárító üzem előtt dűledő, rozsdás kerítés, az ajtóban nem áll senki. A széllel együtt az járhat ki és be, aki akar. A főkapun már van portás — ám rá se hederít arra a sörös teherautóra, amely megállás nélkül hajt az udvarra.

Hogyan érezhetik magukat a munkásasszonyok, akik életük nagy részét töltik el a telepen?

„Nincs mit mondanom, hagyjanak engem békén” — válaszolja a találomra meg-szólított fejkendő, közép-korú asszony. S ez a jelenet még jó néhányszor zajlik le ugyanígy. Akik „beszélnek” — Eke Istvánné, Fábri Mária. Mészáros Józsefné.

— Nem érek én rá kérem érdeklődni, elfoglalt a mun-

kám. Hogy mi a véleményem a légkörrel? Hát...

— Hallomásból tudok az ellentétekről, de ennél többet nem mondhatok.

Es félrevezek. Valamit azért mégis megsejthetni abból, ami ma a tranziton uralkodik. Mészárosné sírva-fakad, úgy robban ki belőle a szó, mint a legsúlyosabb sérelem. „Beadtam a felmondásomat, mert itt nem lehet számítani a rendes feladatra, akadozik a munka, hol van áru, hol nincs.” Tény: júliusban volt olyan nap amikor nem érkezett hagymaszállítvány, de az is előfordult, hogy egyetlen napra 450 mázsal „nyomtat meg” a szárítóüzemet, pedig csak 150–160 mázsal képes feldolgozni. Ahogy Antal mondja, kénytelenek voltak átvenni az árut, mert a minőség romlásától félték.

A közvélemény, a tranzit becsületes munkásainak véleményét fogalmazza meg Gazdag Nándor, a pártvezetőség tagja. Azokét, akik intrikák és belviszályok nélkül nyugodtan szeretnének dolgozni: „A konfliktus aligha csak rosszindulatból származik. Antal János megleltései sok igazság van, s ezt nekünk minden körülménytől függetlenül figyelembe kell venni.”

A MEK igazgatójának szobájában jegyzőkönyveket nézegettek. A vállalati fegyvelni vizsgálat során — amelyet Antal János ellen indítottak — 50 embert hallgattak ki, a bejelentők kitarítottak állításaikkal mellett. Mivel szemébe mondták főnöküknek állításait — Antalt szigorú megrovásban részesítették. Más bizonyíték viszont nem akadt. Regőczy István, a MEK vezetője elgondolkodva jegyzi meg: „Sajnos, a tranziton rossz az a körülmények, részben az objektív ok, a szezonális jelleg, részben pedig a munkaerőhiány miatt. Kénytelenek vagyunk megalkudni a helyzettel. Tény, hogy a dorozsmai telep a leggyöngyöbb pontunk Csongrád megyében, s vezetője Széll József is így áll osztályozásunk szerint.”

Igen, esztendeje zavar és gyanú költözött az éjjelnappal működő üzembe. Aki belép és eltölt néhány órát az emberek között, megérzi a bizalmatlanságot, a gyűlölködést, amely úgy emészti el a munkakedvet, az eredményt, mint betegség az egészséget...

S ezen mielőbb változtatni kellene.

Matkó István

A százféle iparág földje

A közép-ázsiai Kirgiz Köztársaságban az ipari termelés százféle ágazatával találkozunk. Gyárai és üzemai jelenleg együttvéve két nap alatt termelnek annyit, mint a szovjet hatalom előtt egész éven át. Az ipar mellett igen jelentős a földművelés is; az öntözött földek területe megközelíti a 900 000 hektárt. A szovjet hatalom éveiben épített öntözőhálózat hossza 29 000 kilométer. A kirgiz kolhozok és szovhozok évente több mint egymillió tonna szemesterményt, 185 000 tonna nyersgyapotot termelnek és jelentős számú állatot tenyésztnek. A viszonylag kis országrész sikeresen fejleszt gazdagságát.

Az ipari termelés az elkövetkező öt évben 48 százalékkal emelkedik. Felépül az elektronikus számítógépeket gyártó üzem, a kártofon-fonó gyár és tovább fejlődik az élelmiszeripar. Új berendezésekkel gazdagodik az energetika, a gépgyártás és a kohászat is. A mezőgazdaság további 30 000 hektár földterület öntözését kezdi meg és mintegy 400 000 hektár legelőt áraszt el időszakosan vízzel.

Október 1-től:

Három új szabály a KRESZ-ben

Az 1/1971. BM-KPM együttes rendeletben jelent meg a KRESZ legújabb módosítása (Magyar Közlöny 1971. 5. szám), amely ez év február elsején életbe lépett három szabály kivételével. E három szabály bevezetése felkészülési, türelmi időt igényelt. De jó emlékezni létezésünkre, hiszen augusztus közepe van, s idén október 1-től életbe lépnek a következő közlekedésszabályok is:

1. Az elromlott gépjárműket — szóló motorkerékpár kivételével — jelezni kell. E rendelkezésből adódik, hogy legkésőbb 1971. október 1-től kezdve minden gépjárműt és munkagépet fel kell szerelni vörösr színű háromszög alakú prizmával, amelyet — szükség esetén — az elromlott jármű mögött 30 méterre kell az úttestre hihelyezni.

2. Csoportos személyszállítás végző teherautó 1971. október 1-től csak „D” kategóriás — autóbussz vezetői — engedéllyel rendelkezhet.

Törhetetlen üveg

Belgiumban az eddignél tízszer erősebb üveget gyártanak autós szélvédőnek. Az új üveg ütésekor nem törik, csak deformálódik és tompítja a zajt.

NAPI KISLEXIKON

a SZUR-ról

A színészek és újságírók futballvetélkedőinek több mint ötven éves hagyománya van Magyarországon.

● Az első?

A budapesti Hungária úton, az MTK-pályán rendezték az első meccset 1920-ban. Az eredmény 2:2 volt. A következő mérkőzésre csak 1936-ban került sor, oda-vissza alapon, az első a színészek, a másodikat az újságírók nyerték 4:3-ra. Később, 1942-ben a Margitszigeten 7 ezer néző előtt lépett színre a két „örök ellenfél”, s az újságírók 5:3 (2:3) arányban győztek. Egy év múlva nem fejeződött be a mérkőzés, mert az újságírók 8:3 arányú vezetésénél Pataki Jenő ellopta a labdát, s hazáig meg sem állt vele.

● A folytatás?

Felszabadulás után vidéken folytatták a SZUR-okat, 1948-ban Győrött. 1960-ig vidéken is, Pesten is szinte mindig az újságírók győztek, ebben az évben állt be a színészek csatársorába Papp Laci (aki előzőleg filmben szerepelt), s három gólt lőtt, két újságíróról ellenében. Ekkortól már évenként megrendezték a SZUR-t, mely 1963-ban ünnepélyesen bevonult Európa egyik leg-szebb és legnagyobb stadionjába, a Népstadionba. Ez volt a 21. találkozás, a 25-ikét a világhírű osztrák labdarúgó, Ocwrick vezette.

● Szegeden?

Szintén nem hagyománytalan a színészek és újságírók találkozása a zöld gyepen, de igazán nagy tömegeket vonzó, rangos rendezvény csak az utóbbi években lett. A mai napon harmadszor találkoznak a világ legjobb magyar színészei és legjobb magyar újságírói — mármint ami a focit illeti — Szegeden.

(Folytatjuk.)

Extra fogkrém

Lázár Ervin

Zuhanó-repülés

18.

Beszédfozlányokat szűrtek ki a körülöttük ülők társalgásából, s tudták, hogy a lezser megjegyzések a pénzről, kocsiról, nekik szólnak: lés-sák ezek a messziről jöttek, itt sem akárhik ülnek.

Csapó, ha nyílt az ajtó, mindig odanézett.

— Mi az, talán vársz valakit?

— Naná, majd napfürdőzni jött — röhögött Pálkás.

Aztán megjött a nő. Úgy tett, mintha észre sem vette volna Csapót, ellenszenves nő volt, puhaléptű, szűrés tekintetű — bár vannak akik az ilyesféle nőket (akikről messzire lerí, hogy a smink rajtuk a legfontosabb) szeretik.

Csapó kacsintott a többiekre, nevetve azt mondta: „Akció!” és valóban akcióba lépett. Ismerhette a nőt. Legalábbis úgy üdvözölték egymást, mint az ismerősök.

Később Huszár is eltűnt valahová, Pálkás hűlyeségeket fecsegett — látszott rajta, hogy részeg —, odafordult a szomszéd asztalnál ülőkhöz (Bíró rángatta a kezét) és megint mondta a vesprémi őrmestert, aki átrepült a viadukt alatt. Kocsis Gyurka búskomor lett — mint mindig, ha sokat ivott, nem törődött a külvilággal. Aztán megjött Huszár — arcán a sikerült kaland kicsit szomorkás fényével — akkor már jócskán este volt, Bírót az óráját nézegette. Megittak még két rund konyakot, s Bíró integetni kezdett Csapónak. Csapó kérdő kézmozdulatára az órájára mutogatott és nevetve a két összekulcsolt kezefejére fektette a fejét: „Ideje aludni!” Csapó legyintett, mikor felszedelőzködtek, elnézett

kért az asztaltársaságtól — akkor már néhány nő és férfi is hozzájuk telepedett — odajött Bírókhoz és magyarázni kezdett:

— Allati jó bulit dobtam össze, maradjatok még, kicsit várunk és fölme gyünk a pinkó lakására. Egy kis hábé.

— Nem rossz! Hábére, oda megyünk — motyogta az akkor már tökéletesen részeg Pálkás Berci. Kocsis faarccal állt, őt már a hábé sem érdekelte.

Kicsit odaültek Csapóékhoz, bolondoztak a lányokkal, vicceket meséltek, aztán Bíró megint az óráját kezdte nézegetni és intett nekik:

— Menjünk srákok, holnap korán kel a nap. Mindannyian fölálltak, csak Csapó nézett rájuk értetlenül:

— Hova a francba mentek?

— Megígértük, hogy holnap befejezzük, korán kell kezdeni — mondta Bíró.

A lány is kérlelte őket, hogy maradjanak, de Bíró nem is figyelt rá, Csapót nézte, idegesen kérdezte a tekintete: jössz, vagy nem?

— Hát csak menjetek — mondta kicsit megsértve Csapó, olyanfajta arckifejezéssel, mint aki egész addig értük fáradozott, s most galádul cserbenhagyják.

— Haza kell menni — mondta Bíró.

— Haza?! — vágott egy fintort Csapó. — Hát csak menjetek, én itthon vagyok — és a sminkelt lány vállára tette a kezét. A lány elmosolyodott, és ettől — furcsa módon — nagyon kedves lett az arca.

Részeg zajok, bizonytalan röhögések közepette ültek a szőnyegen, egyik-másik már majdnem ruhátlanul, egy üres palackot pörgettek közepén, aki felé a palack szája mutatott, annak le kellett venni magáról egy ruhadarabot. Eppen azon vitakoztak, hogy a karóra ruhadarabnak számít-e?

Egy-két pár már régen lemondott arról, hogy bevárja a „társasjáték” végét, már a szomszédos szobákban henteregettek, valaki az előszobában hányt, a háziasszony kombinében és melltartóban, kibomlott hajjal kiüvöltött: „A klozetba okádjal, hülye!”